

Högsta domstolen

Göteborg den 25 augusti 2021

Överklagande

Klagande

Ari TOMAS Kenth Axelsson, 19681027-4859

Offentlig försvarare och ombud:

Advokat Adis Beharic

Elvin Advokater Beharic AB

Motpart/Åklagare

Kammaråklagare Robert Beckard

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Uddevalla

Överklagad beslut:

Hovrätten för Västra Sveriges dom i mål B 4155-21

Saken mord

I egenskap av offentlig försvarare och ombud för Tomas Axelsson får jag framföra följande.

1. Yrkanden

- 1.1. Tomas Axelsson yrkar att Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd.
- 1.2. Tomas Axelsson yrkar att Högsta domstolen med ändring av hovrättens dom ogillar åtalet avseende mord och som följd härav befriar honom från skyldigheten att betala skadestånd till målsäganden samt bestämmer påföljden till kortare fängelsestraff avseende övrig brottslighet.
- 1.3. Tomas Axelsson yrkar i andra hand att Högsta domstolen med ändring av hovrättens dom ogillar åtalet avseende mord och i stället dömer honom för grov misshandel och vållande till annans död alternativt synnerligen grov misshandel och vållande till annans död och som följd härav bestämmer påföljden till tidsbestämt fängelsestraff samt befriar honom från skyldigheten att betala skadestånd till målsäganden.
- 1.4. Tomas Axelsson yrkar i tredje hand att Högsta domstolen med ändring av hovrättens dom bestämmer påföljden till fängelse på bestämd tid.

2. Omständigheter till grund för talan

- 2.1. Hovrätten har gjort en felaktig värdering av åklagarens bevisning och därmed kommit fram till ett felaktigt domslut. Tomas Axelsson hänvisar till vad som anförts i överklagandet till hovrätten vilket återges i väsentliga delar nedan men med vissa tillägg enligt följande.

Har Tomas Axelsson orsakat Gunborg Johanssons död?

- 2.2. Utredningen har visat att Tomas Axelsson avsatt spår på föremål som hittades i Gunborg Johanssons bostad, liksom på det som åklagaren menar är mordvapnet. Det kan dock konstateras att samtliga föremål där Tomas Axelssons spår anträffats är flyttbara föremål. Åklagaren har härvid inte ställt bortom all rimlig tvivel när Tomas Axelsson kan ha avsatt spåret eller att dessa föremål kan ha flyttats av annan efter det att Tomas Axelsson har avsatt spåren. Det förefaller märkligt att Tomas Axelsson, mot bakgrund av det våld som åklagaren menar att han ska ha utsatt Gunborg Johansson, inte avsatt några spår på hennes kropp eller några andra fasta föremål i hennes bostad. Varken tingsrätten eller hovrätten tycks ha beaktat denna omständighet i sina bedömningar. Mot bakgrund av är det inte ställt bortom allt rimligt tvivel att Tomas Axelsson har befunnit sig på brottsplatsen under den aktuella brottstiden.
- 2.3. Vidare har utredningen visat att flera andra personer har avsatt spår, dels på den blöja där även Tomas Axelssons spår anträffades, dels på den kniv som åklagaren menar är mordvapnet. Dessa spår har förvisso inte kunnat utvärderas för jämförelse mot person men detta innebär inte att det kan uteslutas att det är någon annan person än Tomas Johansson som har avsatt spåren och att denne person är den som kan ha orsakat Gunborg Johanssons död. Mot bakgrund härav kan det inte heller ställt bortom allt rimligt tvivel att alternativ gärningsman kan uteslutas.
- 2.4. Mot bakgrund av det ovan anförda har tingsrätten och sedermera hovrätten inte gjort en korrekt värdering av bevisning utifrån de riktlinjer som utvecklats i praxis avseende s.k. indiciemål. Det skäl att ifrågasätta riktigheten i hovrättens dom. Det är inte ställt bortom allt rimligt tvivel att Tomas Axelsson har befunnit sig på brottsplatsen under den aktuella brottstiden eller att alternativ gärningsman kan uteslutas. Åtalet ska således ogillas och skadeståndsyrkanden avslås.

Skälen för prövningstillstånd

- 2.5. Det är vidare av vikt för rättstillämpningen att Högsta domstolen prövar vilka krav som måste ställas på bevisning om när DNA spår kan ha avsatts på en brottsplats

och vilken bevisning som åklagaren måste presentera i denna del. Enligt försvaret måste åklagaren i indiciemål ställa bortom rimligt tvivel att DNA spår på en brottsplats avsatts under eller i nära anslutning till den aktuella brottstiden samt att det måste kunna uteslutas att bevisningen inte placerats till en brottsplats för att en gärningsman ska anses ha befunnit sig på brottsplatsen.

- 2.6. Det är vidare av vikt för rättstillämpningen att Högsta domstolen prövar i vilken omfattning anträffade spår som inte kan utvärderas mot person kan utesluta alternativ gärningsman i enlighet med principerna som gäller i s.k. indiciemål.

Är gärningen att bedöma som mord?

- 2.7. Skulle Högsta domstolen komma fram till att det inte råder tvivel om att Tomas Axelsson har orsakat Gunborg Johanssons död ska gärningen inte rubriceras som mord.
- 2.8. Förvisso har Högsta domstolen genom i nu aktuella domar refererade avgöranden sammanfattningsvis kommit fram till att hugg mot överkroppen är att betrakta som avsiktsuppsåt för mord. Utgångspunkten i nu aktuellt fall är enligt min uppfattning att Gunborg Johansson avlidit till följd av knivhugget i bröstet och att hon inte hade avlidit om enbart övrigt våld hade utövats.
- 2.9. Det är dock visat att Gunborg Johanssons led av lungsjukdom och att detta även bidragit till att knivhugget orsakat hennes död. Det är dock inte visat att Tomas Axelsson skulle ha varit medveten om denna, avgörande orsak till att Gunborg Johansson avled till följd av knivhugget. Åklagaren har inte heller visar att Gunborg Johansson skulle ha avlidit, lungsjukdomen förutan eller att Tomas Axelsson känt till denna omständighet. Under dessa omständigheter kan Tomas Axelsson inte anses ha haft uppsåt för mord.

Skälen för prövningstillstånd

- 2.10. Det är således av vikt för rättstillämpningen att Högsta domstolen klargör huruvida åklagaren måste ställa bortom rimligt tvivel att målsäganden skulle ha avlidit givet

de förutsättningar som gärningsmannen kände till, dvs. om målsäganden skulle ha avlidit lungsjukdomen förutan och hur detta i sådana fall ska påverka uppsåtsfrågan.

Han Tomas Axelsson handlat särskilt hänsynslöst?

- 2.11. Hovrätten har gjort en felaktig bedömning i fråga om straffvärdet. Utredningen har visat att händelseförloppet måste ha varit kortvarigt och att Gunborg Johansson dessutom ha varit utom medvetandet under stora delar av händelseförloppet. Detta talar emot att hon måste ha upplevt en mycket stark dödsångest, att gärningen inneburit ett svårt lidande för henne och att gärningen mot den bakgrunden varit särskilt hänsynslös. Mot bakgrund av att utgångspunkten är att mord ska föranleda ett tidsbestämt straff ska påföljden ändras till tidsbestämt fängelsestraff.

Skälen för prövningstillstånd

- 2.12. Det är av vikt för rättstillämpningen att Högsta domstolen prövar vilka kriterier som krävs för att en gärning ska anses särskilt hänsynslös och särskilt vilken betydelse målsägandens medvetenhet har i fråga om denne kan ha upplevt dödsångest.

3. Bevisning

- 3.1. Tomas Axelsson åberopar egna uppgifter, att tas upp genom uppspelning av förhör i tingsrätten.
- 3.2. Tomas Axelsson åberopar vidare förhöret med rättsläkaren Susan Willis Mitchell, att tas upp genom uppspelning av förhör i tingsrätten, till styrkande av att det inte är ställt bortom rimligt tvivel att Gunborg Johansson skulle ha avlidit lungsjukdomen förutan.
- 3.3. Tomas Axelsson åberopar vidare delar av sakkunnigutlåtandet, delredovisning 2, tingsrättens ab 30 sid 134-135, samt delar av slutredovisning, sid 147 till styrkande av att alternativ gärningsman inte kan uteslutas.

Som ovan

Adis Beharic